

polni rodnosti proizvodnja silažne koruze dosegla 380 q/ha, koruznega zrnja 65 q/ha in sena 100 q/ha. To pomeni, da bo skupno proizvedeno 1.520 ton silažne koruze, 169 ton koruze za zrnje in 670 ton sena v skupni vrednosti 55.795.000 din.

Predračunska vrednost investicije znaša 99.101.932 din.

Zveza vodnih skupnosti Slovenije je investicija družbeno utemeljena ker vrednost celotnega pridelka v polni rodnosti presega 50% vrednosti naložbe. Za območje Resnika znaša izračun družbene utemeljenosti urejanja zemljišč 56%.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič – Rudnik je na svoji 14. seji dne 20/8 – 1986 obravnaval predlog družbenega dogovora o priznavalninah udeležencem NOV in sklenil, da ga predlaga zborom skupščine občine Ljubljana Vič – Rudnik v obravnavo in sprejem.

Izvršni svet

predlog

Z namenom, da se občinske priznavalnine udeležencev narodnoosvobodilne vojne in drugih vojn čimbolj poenotijo in da se pri podeljevanju priznavalnine čimbolj upošteva osebni prispevek posameznika v narodnoosvobodilni vojni ter njegovo sedanje socialno stanje, sprejemamo na podlagi 147. člena ustave Socialistične republike Slovenije, skupščine občin Ajdovščina, Brežice, Celje, Cerknica, Žrnemelj, Domžale, Dravograd, Gornja Radgona, Grosuplje, Hrastnik, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Jesenice, Kamnik, Kočevje, Koper, Kranj, Krško, Laško, Lenart, Lendava, Litija, Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Center, Ljubljana-Moste-Polje, Ljubljana-Siška, Ljubljana-Vič-Rudnik, Ljutomer, Logatec, Maribor-Pesnica, Maribor-Pobrežje, Maribor-Rotovž, Maribor-Ruše, Maribor-Tabor, Maribor-Tezno, Metlika, Mozirje, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Ormož, Piran, Postojna, Ptuj, Radlje ob Dravi, Radovljica, Ravne na Koroškem, Ribnica, Sevnica, Sežana, Slovenska Bistrica, Slovenj Gradec, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Škofja Loka, Šmarje pri Jelšah, Tolmin, Trbovlje, Trebnje, Trzin, Titovo Velenje, Vrhnika, Zagorje ob Savi, Žalec, Republiška konferenca Socialistične zveze delavnega ljudstva Slovenije, Republiški odbor Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije in izvršni svet Skupščine SR Slovenije (v nadaljnjem besedilu: udeleženci)

DRUŽBENI DOGOVOR o priznavalninah udeležencev NOV

1. člen

Z družbenim dogovorom o priznavalninah udeležencev NOV (v nadaljnjem besedilu: družbeni dogovor) udeleženci določamo:

- upravičence do občinskih priznavalnin;
- skupne osnove in merila za podeljevanje občinskih priznavalnin;
- financiranje občinskih priznavalnin

a) Upravičenci do priznavalnine

2. člen

Udeleženci se sporazumemo, da so upravičenci do občinskih priznavalnin:

1. udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilni boj pred 9. septembrom 1943 oz. do 13. oktobra

1943 in jim je po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja čas od odhoda v narodnoosvobodilni boj do 15. maja 1945 dvojno všteti v pokojninsko dobo ter udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki jim je priznan status kmeta-borca pred 9. septembrom 1943 oz. do 13. oktobra 1943;

2. udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilni boj v času od 9. septembra 1943 oz. 13. oktobra 1943 do 31. decembra 1944 in jim je po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja čas od odhoda v narodnoosvobodilni boj do 15. maja 1945 dvojno všteti v pokojninsko dobo;

3. borci za severno mejo v letih 1918 in 1919 in slovenski vojni dobrovoljci iz vojn 1912-1918 (v nadaljnjem besedilu: borci za severno mejo in slovenski vojni dobrovoljci).

3. člen

Upravičenci do priznavalnine so tudi:

1. družinski člani (zakonec, otroci, posvojenci, starši ter posvojitelji) padlih in umrlih udeležencev NOV iz 1. in 2. točke 2. člena tega družbenega dogovora;

2. družinski člani padlih in umrlih borcev za severno mejo in slovenskih vojnih dobrovoljcev.

Družinski člani pridobijo pravico do priznavalnine, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so pridobitno nezmožni po predpisih o vojaških invalidih,
- da po smrti padlega borca ali umrlega udeleženca NOV iz 2. člena tega družbenega dogovora oz. padlega ali umrlega borca za severno mejo in slovenskega vojnega dobrovoljca niso sklenili nove zakonske zveze (zakonec) oz. niso poročeni (otroci, posvojenci), razen z učencem ali študentom usmerjenega izobraževanja,
- da v času med NOV niso sodelovali z okupatorjem ali njegovimi pomagači.

4. člen

Udeleženci se sporazumemo, da imajo možnost pridobiti pravico do priznavalnine:

1. udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilni boj po 1. januarju 1945 in jim je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju čas od odhoda v narodnoosvobodilni boj do 15. maja 1945 dvojno všteti v pokojninsko dobo;

2. aktivni sodelavci narodnoosvobodilnega gibanja, ki imajo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju priznana posebno dobo v času med narodnoosvobodilno vojno v dejanskem trajanju;

3. aktivni udeleženci narodnoosvobodilnega gibanja, ki imajo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju priznana v času NOV posebno dobo v dvojnem trajanju s prekinitvami;

4. žrtve fašističnega nasilja z najmanj 20 odstotno invalidnostjo, ki ne izpolnjujejo pogojev za uveljavitev statusa upavičenca po zakonu o civilnih invalidih vojne.

5. člen

Izjemoma se lahko podeli priznavalnina tudi:

1. udeležencem narodnoosvobodilne vojne, ki so organizirano delovali v narodnoosvobodilnem boju ali so bili aktivni sodelavci narodnoosvobodilnega gibanja, vendar posebne dobe (v dvojnem ali dejanskem trajanju) po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju niso mogli uveljaviti, ker so bili v času svojega delovanja za cilje NOV mlajši od 15 let;

2. udeležencem narodnoosvobodilne vojne, ki so organizirano delovali v narodnoosvobodilnem boju ali so bili aktivni sodelavci narodnoosvobodilnega gibanja vendar posebne dobe iz opravičljivih razlogov (neukost stranke glede postopka, in rokov za vlaganje zahtevkov; okolnost, da priznanje posebne dobe ne bi imelo vpliva na socialni položaj upavičenca po prej veljavnih predpisih) niso uveljavljali ali je iz objektivnih razlogov (pomanjkanje pismenih dokazil, nedosegljivost prič) niso uspeli uveljaviti;

3. jugoslovanskim državljanom, ki se jim čas, prebit v oboroženih formacijah antifašističnega gibanja ali v oboroženem antifašističnem boju v drugih deželah in v zavezniških vojskah do 15. 1945 po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dvojno šteje v pokojninsko dobo.

Udeležencem NOV iz 1. in 2. točke tega člena se priznavalnina

lahko podeli na podlagi potrdila predsedstva občinskega odbora ZZB NOV o njihovi udeležbi v NOV.

b) Pogoji za pridobitev pravice do priznavalnine

6. člen

Občinske priznavalnine po tem družbenem dogovoru so:

1. stalne,
2. občasne,
3. enkratne.

7. člen

Udeleženci NOV iz 1. in 2. točke 2. člena ter družinski člani iz 1. točke 3. člena imajo pravico do stalne priznavalnine, če skupni mesečni prejemki upravičenca in njegovega zakonca, deljeni po enakih delih na upravičenca, zakonca in vzdrževane družinske člane ne presegajo na osebo zneska najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo, ki jo določa Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja v SR Sloveniji za tekpoče leto (v nadaljnjem besedilu: najnižja pokojnina).

Borci za severno mejo in slovenski vojni dobrovoljci iz 3. točke 2. člena ter družinski člani iz 2. točke 3. člena tega družbenega dogovora imajo pravico do stalne priznavalnine, če skupni mesečni prejemki upravičenca in njegovega zakonca, deljeni po enakih delih na upravičenca, zakonca in vzdrževane družinske člane ne presegajo na osebo 80% najnižje pokojnine.

Za vzdrževane družinske člane se štejejo otroci, posvojenci, starši in posvojitelj, ki so pridobitno nezmožni po predpisih o vojaških invalidih in nimajo lastnih rednih prejemkov ali so njihovi redni prejemki nižji od zneska najnižje pokojnine iz decembra preteklega leta oz. njihov letni katastrski dohodek ne presega zneska najnižje pokojnine iz decembra preteklega leta ter živijo z upravičencem, ki jih je po zakonu dolžan preživljati, v skupnem gospodinjstvu.

8. člen

Udeležencem NOV iz 1. točke 2. člena, ki nimajo lastnih rednih prejemkov, je možno priznati pravico do stalne priznavalnine ne glede na izpolnjevanje premoženjskega cenzusa iz prvega odstavka 7. člena.

Pri odločanju o pravici do priznavalnine udeležencem NOV iz prejšnjega odstavka se upošteva zlasti čas udeležbe in njihov osebni prispevek v narodnoosvobodilni vojni.

9. člen

Udeležencem NOV, žrtvam fašističnega nasilja ter osebam iz 4. in 5. člena se lahko podeli stalna priznavalnina, če glede premoženjskega cenzusa izpolnjujejo pogoje iz 2. odstavka 7. člena in če pristojna komisija iz 18. člena oceni, da so do priznavalnine upravičeni glede na njihovo socialno in zdravstveno stanje ter glede na čas njihove udeležbe v NOV.

10. člen

Prejemki, ki se upoštevajo pri odločanju o pravici do priznavalnine, so vsi redni prejemki, razen prejemkov po zveznih predpisih o vojaških invalidih, civilne invalidnine in dodatka za potrežbo in tujo pomoč po predpisih o civilnih invalidih vojne ter dodatkov za pomoč in potrežbo po drugih predpisih kakor tudi drugih prejemkov, za katere je s posebnimi predpisi določeno, da se pri ugotavljanju premoženjskega stanja ne upoštevajo.

Za dohodek iz kmetijske dejavnosti se šteje katastrski dohodek iz preteklega leta, ki je bil podlaga za odmero davka. Če je kmetijsko zemljišče oddano v zakup delovni organizaciji, se šteje kot dohodek mesečni znesek zakupnine.

Če je zavezanec oproščen davka iz kmetijstva, se katastrski dohodek praviloma ne upošteva.

Prejemki se upoštevajo v zneskih iz decembra preteklega leta, razen osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki se upošteva v mesečnem povprečju iz preteklega leta.

c) Višina priznavalnine

11. člen

Udeleženci se sporazumemo, da znaša stalna mesečna priznavalnina za upravičenca iz 1. in 2. točke 2. člena ter iz 1. točke 3.

člena tega družbenega dogovora največ do 100 odstotkov zneska najnižje pokojnine, za upravičence iz 3. točke 2. člena in iz 2. točke 3. člena ter za udeležence NOV in žrtve fašističnega nasilja iz 4. in 5. člena tega družbenega dogovora pa največ do 80 odstotkov tega zneska.

Udeleženci se dogovorimo, da je izjemoma najvišja stalna priznavalnina lahko tudi višja.

Prejemnikom stalne priznavalnine – udeležencem NOV iz 1. in 2. točke 2. člena tega družbenega dogovora, ki so vezani na stalno postrežbo in tujo pomoč pri opravljanju vseh ali večine osnovnih življenjskih potreb in ne izpolnjujejo pogojev za uveljavitev pravice do tega dodatka ali druge podobne pravice po drugih predpisih, se stalna priznavalnina poveča za 50% zneska najnižje pokojnine, ki ga določa odbor udeležencev po določbi 14. člena.

12. člen

O višini stalne priznavalnine odloča pristojna komisija ob upoštevanju stvarnih premoženjskih razmer upravičenca, zakonca in vzdrževanih družinskih članov, zdravstvenega stanja upravičenca in njegove družine, časa udeležbe in osebnega prispevka upravičenca v narodnoosvobodilni vojni ter stanovanjskih in drugih socialnih okoliščin, pri samohranilcih pa zlasti tudi starosti.

Pri odločanju o višini stalne priznavalnine udeležencev NOV iz 8. člena upošteva pristojna komisija, poleg premoženjskih in drugih razmer iz prejšnjega odstavka še zlasti čas udeležbe upravičenca in njegove osebni prispevek v NOV.

13. člen

Ko se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih je bilo odločeno o pravici in višini stalne priznavalnine, se priznavalnina zviša, zniža ali ukine.

Spremembe iz preteklega leta v prejemkih in v drugih okoliščinah, od katerih je odvisna podelitev stalne priznavalnine in njena višina, se ugotavljajo v začetku vsakega tekočega leta, upoštevajo pa se od 1. januarja tekočega leta dalje.

Udeleženci se sporazumemo, da bodo upravičenci v primerih, ko bi bilo potrebno zaradi sprememb družbenega dogovora ali spremenjenih socialnoekonomskih razmer stalno priznavalnino občutno znižati ali ukiniti, izjemoma zadržali priznavalnino v enakem ali zmanjšanem znesku tudi vnaprej, če bi po presoji organa, ki o tem odloča, večje znižanje ali ukinitve imelo negativne posledice pri uživalcu oz. v okolju, v katerem živi.

14. člen

Stalne priznavalnine se med letom valorizirajo v skladu z merili, ki jih na predlog Republiškega komiteja za borce in vojaške invalide določa Odbor udeležencev družbenega dogovora o priznavalninah udeležencev NOV na podlagi določil zakona o proračunu SR Slovenije in sklepov Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja o usklajevanju pokojnin med letom.

Odbor udeležencev določa, kateri znesek najnižje pokojnine se vzame kot osnova za povečanje stalne priznavalnine po 3. odstavku 11. člena tega družbenega dogovora.

15. člen

Občasna ali enkratna priznavalnina se lahko podeli udeležencem narodnoosvobodilne vojne in drugih vojn ter družinskim članom padlih in umrlih borcev v NOV, ki uživajo varstvo po tem družbenem dogovoru, če zaidejo v težje razmere zaradi bolezni, nezgode, smrti družinskega člana, hujših elementarnih nesreč ali zaradi drugih podobnih okoliščin. Občasna priznavalnina se lahko dodeli za določen čas, ali se v enkratnem znesku dodeli večkrat letno.

Pri odločanju o podelitvi občasne ali enkratne priznavalnine in pri določanju njene višine se poleg socialno-zdravstvenih razmer upošteva zlasti vrsta in čas udeležbe v NOV.

Občasna ali enkratna priznavalnina znaša največ 150 odstotkov najnižje pokojnine.

Podeljevanje občasne ali enkratne priznavalnine po tem družbenem dogovoru ni odvisno od pogojev iz 7. člena tega družbenega dogovora.

16. člen

Stalna priznavalnina ter občasna priznavalnina, ki se dodeli za

določen čas, gre udeležencem NOV in drugih vojn ter družinskim članom iz tega družbenega dogovora od prvega dne naslednjega meseca po vložitvi zahtevka.

17. člen

Udeleženci se dogovorimo, da bomo v okviru finančnih možnosti zagotavljali tudi druge oblike pomoči udeležencem NOV, borcem za severno mejo in slovenskim vojnim dobrovoljcem ter njihovim družinskim članom, zlasti še doplačilo oskrbnih stroškov v socialno varstvenih organizacijah in denarni dodatek za oskrbovance socialnih zavodov (žepnino), prispevke k stroškom zdravljenja v naravnih zdraviliščih in objektih za rekreacijo, sosedsko pomoč, zimsko pomoč in pomoč za šolanje otrok.

Usmeritve glede višine posameznih oblik pomoči daje Odbor udeležencev družbenega dogovora o priznavalninah udeležencev NOV.

d) Postopek za uveljavitev in odločanje o pravici do priznavalnine ter drugih oblik pomoči

18. člen

O pravici oziroma podelitvi in višini občinske priznavalnine ter drugih oblik pomoči udeležencev NOV odloča komisija za vprašanja borcev občinske skupščine ali drugo pristojno telo, ki ga določi občinska skupščina.

Ugotovitveni postopek po zahtevi za priznanje pravice do priznavalnine ali druge oblike pomoči vodi in na podlagi sklepa komisije izda ustrezno odločbo občinski upravni organ, pristojen za zadeve borcev in vojaških invalidov.

19. člen

V postopku za priznanje pravice do priznavalnine in drugih oblik pomoči udeležencem NOV se uporabljajo določila zakona o splošnem upravnem postopku.

Udeležba v NOV se v primerih iz 1. in 2. točke 5. člena tega družbenega dogovora dokazuje s potrdilom predsedstva občinskega odbora ZZB NOV, na območju katerega je udeleženec NOV aktivno in organizirano delal v narodnoosvobodilnem boju ali aktivno sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju oziroma s katerega območja je odšel v NOV oz. bil zaprt, interniran ali pregnan. Potrdilo velja samo v postopku za odločanje o priznavalninah. Navodilo o izdajanju takih potrdil predpiše Predsedstvo republiškega odbora ZZB NOV na predlog odbora udeležencev tega družbenega dogovora.

Potreba po postrežbi in tuji pomoči, ki je pogoj za povečanje priznavalnine po 3. odstavku 11. člena tega družbenega dogovora, se ugotovi na podlagi izvida in mnenja zdravniške komisije po zveznih predpisih o vojaških invalidih.

O pravici do priznavalnine oseb iz 4. točke 4. člena tega družbenega dogovora odloča komisija iz 18. člena potem, ko se predhodno v upravnem postopku pred občinskim upravnim organom za zadeve borcev in vojaških invalidov na podlagi izvida in mnenja pristojne zdravniške komisije ugotovi, da gre za žrtev fašističnega nasilja z najmanj 20 odstotno invalidnostjo v smislu prvega odstavka 2. člena zakona o civilnih invalidih vojne.

20. člen

Udeleženci se dogovorimo, da se sredstva za priznavalnino in druge oblike pomoči udeležencem NOV po tem družbenem dogovoru zagotavljajo na podlagi dogovorjene porabe v vsakoletnem proračunu občine iz lastnih sredstev, dopolnjevanim občinam pa tudi iz dopolnilnih sredstev iz proračuna SR Slovenije.

e) Uveljavljanje in spremljanje družbenega dogovora

21. člen

Republiška konferenca Socialistične zveze delavnega ljudstva Slovenije in Republiški odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije bosta organizirala, usmerjala in usklajevala ustrezno družbenopolitično aktivnost pri uresničevanju tega družbenega dogovora ter pri izboljšanju materialne in socialne varnosti udeležencev NOV in drugih vojn.

Izvršni svet Skupščine SR Slovenije se zavezuje, da bo v mejah

svojih pristojnosti usmerjal in usklajeval aktivnost republiških organov in organizacij pri izpolnjevanju sistema socialne in materialne varnosti borcev NOV in drugih borcev za uresničevanje tega družbenega dogovora.

22. člen

Udeleženci se dogovorimo, da bomo v roku treh mesecev po uveljavitvi družbenega dogovora uskladili svoje predpise o priznavalninah z določili, ki jih vsebuje ta družbeni dogovor.

23. člen

Izvajanje družbenega dogovora spremlja odbor udeležencev, ki ima 16 članov in njihove namestnike. Po enega člana in njegovega namestnika imenujejo Republiška konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, Republiški odbor Zveze združenj borcev narodnoosvobodilne vojne Slovenije in Izvršni svet Skupščine SR Slovenije. Predstavnike občin in njihove namestnike v odbor udeležencev sporazumno določijo izvršni sveti občinskih skupščin v okviru regij in sicer za vsako regijo po enega člana in enega namestnika.

Odbor udeležencev spremlja in analizira uresničevanje držbenega dogovora, zlasti glede poenotenja skupnih osnov in meril za podeljevanje priznavalnin, glede vrst priznavalnin in sistema financiranja ter predlaga udeležencem ustrezne ukrepe.

24. člen

Upravno-strokovna in administrativna opravila za odbor udeležencev bo opravljala Republiški komite za borce in vojaške invalide.

Udeleženci se zavezujemo, da bomo Republiški komiteju za borce in vojaške invalide v skladu z določbami tega družbenega dogovora zagotavljali potrebne podatke o izvajanju družbenega dogovora, in sicer v rokih ki jih določi odbor udeležencev.

25. člen

Pobudo za spremembe in dopolnitve tega družbenega dogovora lahko da vsak njegov udeleženec.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega družbenega dogovora preneha veljati Družbeni dogovor o priznavalninah udeležencem NOV (Ur. l. SRS, št. 6/85).

27. člen

Ta družbeni dogovor je sklenjen, ko ga podpišejo pooblašteni predstavniki udeležencev in začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

obrazložitev

Udeleženci družbenega dogovora o priznavalninah udeležencev NOV (DD) so ob sprejemanju osnutka DD podprli vse osnovne rešitve predlaganih sprememb. Predlogi in pripombe, ki so bile podane ob obravnavi osnutka so bile večinoma upoštevane in so vgrajene v predlog družbenega dogovora.

1.

Najpomembnejša pripomba, ki je v predlogu upoštevana, se nanaša na določbo 2. odstavka 16. člena osnutka, s katero je bilo predvideno, da bi upravni organi za zadeve borcev in vojaških invalidov ugotavljali v izjemnih primerih, ali je stranka aktivno ali organizirano delala za NOB oz. aktivno sodelovala v NOG pred kakor tudi po dopolnjenem 15 letu. Obe omenjeni kategoriji udeležencev NOV sta uvrščeni v 5. člen predloga družbenega dogovora, kamor so uvrščene tiste kategorije udeležencev NOV, ki se jim priznavalnina lahko podeli samo izjemoma. Pristojna komisija bo morala namreč v teh primerih najprej ugotoviti, ali je sploh izpolnjen pogoj udeležbe v NOV (v kateremkoli času med 6.

4. 1941 in 15. 5. 1945), ki je bistveni osebni pogoj za podelitev priznavalnine. V tem je pomembna razlika napram tistim kategorijam udeležencev NOV, ki so zajete v 4. členu in ki udeležbo v NOV lahko izkažejo z odločbo o priznanju posebne dobe ter imajo zato ob izpolnjenem premoženjskem cenzusu možnost pridobiti pravico do priznavalnine.

Po predlogu DD bi se udeležba v NOV ugotavljala na podlagi potrdila predsedstva občinskega odbora ZZB NOV, na območju katerega je udeleženec NOV aktivno in organizirano delal v narodnoosvobodilnem boju ali je aktivno sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju (če je aktivno in organizirano delo za NOB ali aktivno sodelovanje z NOG potekalo v zaporih, taboriščih in internaciji oz. taboriščih političnih internirancev) – na katerem območju je imel stalno prebivališče. Navodilo za izdajanje tovrstnih potrdil bi predpisalo Predsedstvo RO ZZB NOV Slovenije na predlog odbora udeležencev tega družbenega dogovora (2. odstavek 19. člena) (predlog navodila je v prilogi).

Udeležbo v NOV bo možno dokazovati s potrdilom predsedstva občinskega odbora ZZB NOV samo v primeru, če prosilec iz objektivnih ali drugih opravičljivih razlogov ni uspel uveljaviti posebne dobe v postopku pri SPIZ. V 1. in 2. točki 5. člena so taki razlogi navedeni. Tako so opredeljeni kot razlogi, ki se štejejo za opravičljive v primerih, ko prosilec udeležbe v NOV še ni uveljavljal: nepoznavanje pokojninsko invalidskih predpisov glede postopka in zakonskih rokov za uveljavljanje posebne dobe na podlagi izjav prič ter okolnosti, da priznanje posebne dobe ne bi imelo vpliva na socialni položaj upravičenca. – Iz tega razloga npr. posebne dobe niso uveljavili kmetje, udeleženci NOV po 9. 9. 1943 (13. 10. 1943), ki po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov (Ur. l. SRS, št.30/79 – prečiščeno besedilo) niso imeli statusa kmeta-borca NOV in so bili glede pogojev za starostno kmetko pokojnino in glede obsega pravic po tem zakonu v enakem položaju kot ostali zavarovanci.

Udeležbo v NOV v primerih, ko prosilec posebne dobe pri SPIZ iz objektivnih razlogov ni uspel uveljaviti (kot takšna razloga se navajata pomanjkanje pismenih dokazil in nedosegljivost prič v primerih, ko se je posebna doba ugotavljala na podlagi izjav prič) bo pristojna komisija prav tako ugotavljala na podlagi potrdila predsedstva OO ZZB NOV. Kolikor bi se v posameznem primeru izkazalo, da upravičenec razpolaga z listinskimi dokazi, pa ga bo potrebno napoliti na pristojno območje delovno enoto SPIZ. Ob predložitvi odločbe SPIZ o priznani posebni dobi bo potrebno prosilca tretirati kot upravičenca iz 2. člena oz. udeleženca NOV iz 4. člena DD, pač glede na obliko in trajanje udeležbe v NOV.

Na opisani način je v predlogu DD urejeno vprašanje ugotavljanja udeležbe v NOV tistih prosilcev, ki posebne dobe doslej niso uveljavljali ali je niso uspeli uveljaviti. Ugotavljanje udeležbe v NOV po občinskih upravnih organih, pristojnih za vprašanja borcev in vojaških invalidov v postopku po zakonu o splošnem upravnem postopku, kot je bilo predlagano v osnutku, bi namreč presegalo njihove strokovne in kadrovske zmogljivosti.

Ker se je ob obravnavi osnutka oz. predloga DD pokazalo, da še vedno ni povsem jasen pojem udeleženca NOV, naj na tem mestu ta pojem natančneje razložimo.

Pod pojmom udeleženca NOV je treba v smislu DD razumeti tako osebe, ki so bile v času med NOV v partizanskih odredih Jugoslavije, v narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije oz. v jugoslovanski armadi, kakor tudi tiste, ki so v tem času aktivno in organizirano delovale v narodnoosvobodilnem boju (NOB) ali so aktivno sodelovale v narodnoosvobodilnem gibanju (NOG). Razlika med temi kategorijami udeležencev NOV je le v intenzivnosti delovanja, ki se kaže po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v tem, da se za prvi dve obliki delovanja priznava posebna doba v dvojnem trajanju za zadnjo pa le v dejanskem trajanju.

Kot udeležba v NOV v povedanem smislu se šteje tudi čas prebit v zaporih, taboriščih ali internaciji oz. v taboriščih vojnih ujetnikov ali političnih internirancev, pod pogoji iz 3. in 4. točke 140. člena TZPZ (Ur. l. SFRJ, št. 51/64) tj. odvisno od vzroka oz. razloga te vrte represalije in od zadržanja represiranih oseb v zaporih, internacijah, taboriščih itd.

Upoštevan je tudi predlog iz obravnave osnutka, da se predvidi možnost podelitve priznavalnine jugoslovanskim državljanom, ki

so bili v zavezniških vojskah. Po predlogu DD člen 5. tč. 3 bo izjemoma, se pravi v primerih posebej socialno-zdravstveno ogroženih prosilcev, mogoče podeliti priznavalnino tudi osebam – jugoslovanskim državljanom, ki se jim čas, prebit v oboroženih formacijah antifašističnega gibanja ali v oboroženem antifašističnem boju v drugih deželah do 15. 5. 1945 oz. čas, ki so ga kot jugoslovanski državljani prebili od 6. aprila 1941 do 15. 5. 1945 v zavezniških vojskah ali na izvrševanju vojaških nalog v konvojnih zavezniških mornaric, dvojno šteje v posebno dobo (2. točka 1. odstavka 143. člena in 144. člen TZPZ, Ur. l. SFRJ, št. 51/64). Kot nesporejmljiv pa je ocenjen predlog, po katerem naj bi bilo možno podeliti priznavalnino le tistim jugoslovanskim državljanom v zavezniških vojskah, ki niso imeli možnosti vključitve v NOV (kar naj bi ugotavljal občinski odbor ZZB NOV). S takšnim ali podobnim pogojem se namreč ne pogojuje niti priznanje posebne dobe (na tej podlagi) po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Druge pomembnejše spremembe glede na osnutek družbenega dogovora so naslednje:

– 3. člen DD, ki določa kot upravičence do priznavalnin družinske člane padlih in umrlih udeležencev NOV, ki so vstopili v NOV pred oz. po 9. 9. 1943 (13. 10. 1943) – 1. točka ter družinske člane padlih in umrlih borcev za severno mejo in slovenskih vojnih dobrovoljcev – 2. točka ostaja vsebinsko nespremenjena. Opravljeni so bili le nekateri redakcijski popravki.

Družinski člani padlih ter umrlih udeležencev NOV pred oz. po 9. 9. 1943 so izenačeni tako glede premoženjskega cenzusa za pridobitev pravice do stalne priznavalnine, kot glede njene maksimalne višine (100% najnižje pokojnine za polno pokojninsko dobo). – Takšna ureditev je logična posledica izenačenja pravnega položaja udeležencev NOV z vstopom po 9. 9. 1943 s tistimi pred 9. 9. 1943 po predlogu novega družbenega dogovora. Praksa pri podeljevanju priznavalnin je namreč uveljavila takšno razlago 11. člena veljavnega DD, ki določa pogoje za pridobitev pravice do stalne priznavalnine družinskih članov, po kateri so družinski člani udeležencev NOV glede premoženjskega cenzusa in zgornje višine stalne priznavalnine v enakem položaju kot sami udeleženci NOV. Z izboljšanjem pravnega položaja udeležencev NOV po 9. 9. 1943 se bo tako izboljšal tudi položaj njihovih družinskih članov.

– Do spremembe je prišlo pri opredelitvi pojma vzdrževanih družinskih članov – 7. člen predloga. Da bi se izognili nekaterim dilemam, izpostavljenim ob uporabi določil zakona o vojaških invalidih (Ur. l. SRS, št. 24/85), ki vsebuje enako določilo kot osnutek novega družbenega dogovora, je pojem vzdrževanosti vezan na dolžnost preživljanja, ki mora obstajati med upravičencem do priznavalnine in njegovim družinskim članom v smislu določil zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih. S tem je zožen krog otrok in posvojencev, na katere se delijo prejemki upravičenca in njegovega zakonca na tiste, ki se še redno šolajo oz. ki so zaradi težje telesne ali duševne prizadetosti nesposobni za samostojno življenje (ki so popolnoma pridobitno nezmožni).

– Možnost dodelitve stalne priznavalnine udeležencem NOV pred 9. 9. 1943 oz. 13. 10. 1943 kljub neizpolnjevanju premoženjskega cenzusa je kot izjema od določila, vsebcvanega v 1. odstavku 7. člena, predvidena v posebnem 8. členu. Vsebinsko je določba napram veljavnemu določilu 3. odstavka 5. člena, kot v osnutku novega družbenega dogovora, nespremenjena.

– Določila glede prejemkov, ki se upoštevajo pri odločanju o pravici do priznavalnine (10. člen predloga) so napram osnutku nespremenjena.

– Bistveno je spremenjen 3. odstavek 11. člena: krog upravičencev do povečanja stalne priznavalnine iz naslova potrebe po stalni postrežbi in tuji pomoči je zožen na udeležence NOV iz 1. in 2. točke 2. člena DD (kot upravičenci torej niso več predvideni družinski člani), razen tega pa se pravica do povečanja omejuje na primere, ko upravičenec ne izpolnjuje pogojev za uveljavitev pravice do tega dodatka ali druge podobne pravice po drugih predpisih.

Precizneje se določa, da so do tega povečanja upravičeni tako udeleženci NOV, ki so vezani na stalno postrežbo in tujo pomoč pri opravljanju vseh, kot tisti, ki stalno postrežbo in tujo pomoč potrebujejo pri opravljanju večine osnovnih življenjskih potreb.

Priznavalnina se bo povečala za 50% zneska najnižje pokoj-

nine, ki ga bo pristojna komisija upoštevala pri odmeri stalne priznavalnine.

– Pri odločanju o višini stalne priznavalnine udeležencev NOV pred 9. 9. 1943 oz. do 13. 10. 1943, ki so brez lastnih prejemkov, bo pristojna komisija poleg premoženjskih in drugih okoliščin, ki vplivajo na višino stalne priznavalnine tudi drugih upravičencev, upoštevala zlasti čas udeležbe v partizanskih odredih Jugoslavije ali aktivno in organizirano delo v NOB in njihov osebni prispevek v NOV.

– V novem 14. členu predloga je povzeto besedilo o valorizaciji priznavalnin iz tretjega odstavka 12. člena osnutka, dopolnjeno z določbo o valorizaciji povečanih priznavalnin. Ker se za prejemnike stalne priznavalnine, vezane na postrežbo in tujo pomoč v 3. odstavku 11. člena (3. odstavek 10. člena osnutka) namreč uvaja povečanje stalne priznavalnine v višini 50% najnižje pokojnine, stalna priznavalnina pa bi se po predlagani ureditvi določala z upoštevanjem zneska najnižje pokojnine, določenega za tekoče leto le enkrat v prvem tromesečju, medtem ko naj bi se tako določeni znesek med letom le še valoriziral za odstotek, ki bi ga določil odbor udeležencev bo potrebno določiti tudi znesek najnižje pokojnine, ki bo predstavljal osnovo za določitev povečanja stalne priznavalnine.

– K 19. členu: Na podlagi pripomb o neustreznosti določbe 16. člena osnutka, s katero je bilo predvideno, da bi upravni organi ugotavljali udeležbo v NOV v upravnem postopku kot predhodno vprašanje in pripomb samih upravnih organov, da tega ne bi mogli opravljati glede na prešibko kadrovsko zasedenost in premajhno strokovno usposobljenost, je v predlogu DD predvidena rešitev, po kateri so za ugotavljanje udeležbe v NOV pristojni občinski odbori ZZB NOV oz. njihova predsedstva. Ti dajejo tudi mnenja SPIZ o aktivnem in organiziranem delu ter o aktivnem sodelovanju posameznikov v NOV v postopku za ugotovitev posebne dobe.

Pristojna komisija bi odločala o podelitvi priznavalnine na podlagi predložitve pozitivnega potrdila predsedstva OO ZZB NOV. Kolikor bi bilo potrdilo negativno, bi se štelo, da prosilec pogoja udeležbe v NOV kot enega od osnovnih pogojev za priznavalnino ne izpolnjuje. To potrdilo bi bilo torej v primerih iz 1. in 2. točke 5. člena, ko prosilec ne bo mogel predložiti odločbe SPIZ o priznanju posebne dobe, edino upoštevano dokazilo o udeležbi v NOV.

– K tretjem odstavku 19. člena: Zaradi večje verodostojnosti in enotnosti kriterijev pri ugotavljanju potrebe po postrežbi in tuji pomoči, ki je pogoj za povečanje stalne priznavalnine, se predlaga ugotavljanje le-te z izvidi in mnenji zdravniških komisij, ki delujejo po predpisih o vojaških invalidih.

Izvide in mnenja bi zdravniške komisije dajale po načelih medicinske znanosti in v skladu s Pravilnikom o delu zdravniških komisij v postopku za uveljavljanje pravic po zakonu o temeljnih pravicah vojaških invalidov in družin padlih borcev (Ur. l. SFRJ, št. 7/82).

– V predlogu družbenega dogovora je po opravljenih konsultacijah s predstavniki Zdravstvene skupnosti Slovenije izpuščeno določilo 17. člena osnutka novega družbenega dogovora, s katerim je bilo določeno, da se uživalcem stalne priznavalnine in njihovim družinskim članom zagotavlja zdravstveno varstvo. Pravica do zdravstvenega varstva se namreč uživalcem stalne občinske priznavalnine zagotavlja že po zakonu o zdravstvenem varstvu (Ur. l. SRS, št. 1/80, 45/82 in 42/85).

Prejemniki stalne priznavalnine (udeleženci NOV oz. po njihovi smrti njihovi družinski člani) so po določilu 4. alineje 1. odstavka 48. člena samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva (Ur. l. SRS, št. 26/83, 7/84, 29/85 in 2/86) oproščeni tudi doplačil k cenam zdravstvenih storitev, zdravljen in pripomočkov. Glede na povedano, takšno določilo v družbenem dogovoru ni potrebno.

– V 1. odstavku 23. člena je upoštevan predlog, naj se v družbeni dogovor vnese v praksi uveljavljeno določilo, po katerem predstavnike občin in njihove namestnike v odbor udeležencev sporazumno določijo izvršni sveti občinskih skupščin v okviru regij in sicer za vsako regijo po enega člana in enega namestnika.

Ker bo novi družbeni dogovor predvidoma sprejet z dokajšnjim časovnim zamikom, računajoč od pričetka tekočega leta, se

predlaga pričetek uporabe družbenega dogovora z dnem njegove uveljavitve. (27. člen)

II.

Niso bile upoštevane pripombe, ki so v nasprotju z že sprejetimi stališči in izhodišči, ki so bila podlaga za začetek postopka sprememb DD.

– Tako ni bila upoštevana pripomba na določbo 1. člena osnutka, s katero se udeleženci NOV z vstopom v NOV pred oz. po 9. 9. 1943 (13. 10. 1943) izenačujejo glede pravice in višine stalne priznavalnine. Razlogi za to so že v obrazložitvi k osnutku družbenega dogovora obširno pojasnjeni.

– Glede na pripombe o ustreznosti določanja enega od osebnih pogojev za pravico do priznavalnine družinskih članov, namreč, da v času med NOV niso sodelovali z okupatorjem ali njegovimi pomagači, naj pojasnimo, da ga je izpostavila praksa: možni so namreč primeri, da bi se za pravico do priznavalnine potegovale osebe, ki so bile za sodelovanje z okupatorjem obsojene in so kazen tudi že prestale ali pa za takšno sodelovanje iz najrazličnejših razlogov nikoli niso bile obsojene, je pa njihov kolaboracionizem med NOV znan. O zadržanju družinskih članov, ki uveljavljajo pravico do priznavalnine, v času med NOV bo zato – seveda le v dvomljivih primerih – potrebno pridobiti mnenje občinskega odbora ZZB NOV, na katerega območju so živeli v času med NOV.

– Predlog, naj se način upoštevanja katastrskega dohodka prepusti ureditvi v posameznih občinskih odlokih, je po našem mnenju nesprejemljiv. Menimo namreč, da je potrebno zagotoviti enak položaj pri ugotavljanju izpolnjevanja premoženjskega cenusa za pravico do priznavalnine za vse kmečke upravičence, ne glede na to, iz katere občine prihajajo. Stvarne premoženjske razmere pa bo lahko pristojna komisija upoštevala pri višini priznavalnine.

– V zvezi s predlogom, naj se katastrski dohodek kljub davčni oprostitvi upošteva v primerih, ko je upravičenec oproščen davka zaradi investicijskih vlaganj in oddaje viškov, ker da v teh primerih rše gre za izpad dohodka, pojasnjemo, da so v teh primerih priznane davčne olajšave (in ne oprostitve), ki v 9. členu osnutka (10. člen predloga) niso upoštevane. V teh primerih (prim. npr. 60., 62. ali 68. člen zakona o davkih občanov, Ur. l. SRS, št. 32/85) se bo torej katastrski dohodek upošteval nezmanjšan.

PREDLOG PREDLAGATELJA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik je na svoji 14. seji dne 20/8 1986 obravnaval osnutek odloka o priznavalninah udeležencem NOV in sklenil, da ga predlaga zborom skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik v obravnavo in sprejem, s predlogom, da se osnutek prekvallificira v predlog, če ne bo bistvenih pripomb.

IZVRŠNI SVET

osnutek

Na podlagi 79. in 84. člena statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 13/86) in 22. člena družbenega dogovora o priznavalninah udeležencem NOV, je Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik na seji družbenopolitičnega zbora, zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne sprejela

ODLOK o priznavalninah udeležencem NOV

1. člen

Udeležencem NOV, borcem za severno mejo v letih 1918 in 1919, slovenskim vojnimi dobrovoljcem iz vojn 1912-1918 ter njihovim družinskimi članom, v izjemnih primerih tudi pripadnikom zavezniških armad, ki imajo stalno bivališče na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik oziroma začasno bivališče v domu starejših občanov na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik se podeljujejo priznavalnine in druge oblike družbene pomoči v skladu z družbenim dogovorom o priznavalninah udeležencev NOV ob pogojih in na podlagi določil tega odloka.

2. člen

Priznavalnine in druge oblike družbene pomoči so:

1. stalna priznavalnina
2. občasna priznavalnina
3. enkratna priznavalnina
4. dodatek za tujo pomoč
5. pomoč za zdravljenje in rekreacijo
6. tovariška pomoč

3. člen

Do priznavalnine ali druge oblike družbene pomoči so upravičeni:

1. udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilni boj pred 9. septembrom 1943 oziroma do 13. oktobra 1943 in jim je po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja čas od odhoda v narodnoosvobodilni boj do 15. maja 1945 dvojno všteti v pokojninsko dobo ter udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki jim je priznan status kmeta-borca pred 9. septembrom 1943 oziroma do 13. oktobra 1943,

2. udeleženci narodnoosvobodilne vojne, ki so vstopili v narodnoosvobodilni boj v času od 9. septembra 1943 oziroma 13.